בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תנ"ט

פרשת
ויקהל - פרה
תשפ"ה

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **וַיַּקְהֵל** - שבת **פרשת פרה**, הפרשה השלישית מד' **הפרשיות**, שבזה אנחנו עולים ומתקרבים יותר ויותר, כי אם **הרה"ק ר' פינחס מקוריץ זי"ע** אמר שהוא רוצה להתראות עם הקב"ה ע"י קריאת ד' הפרשיות, הרי לא יכולים לקפוץ בפעם אחת אל ראש המגדל... אלא עולים מדרגה לדרגה, כל פרשה והדרגה שלה, ועתה אנחנו אוחזים בפרשה השלישית.

ומובא בירושלמי (מגילה כה:), שלכאורה היה ראוי להקדים את פרשת החודש לפרשת פרה, שהרי **'בְּאֶחָד בְּנִיסָן הוּקַם הַמִּשְׁכָּן, וּבְשֵׁנִי בְּנִיסָן עָשׂוּ אֶת הַפָּרָה'** - כדי שיהיו טהורים כל ישראל לעשיית קרבן הפסח במועדו, א"כ מדוע מקדימין את פרשת פרה וקורין אותה מיד אחר פורים - לפני פרשת החודש? אומר הירושלמי: **'מִפְּנֵי שֶׁהִיא טָהֳרָתָן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל'** - לפרשת פרה ישנה חשיבות מיוחדת ולא ממתינים עם קריאתה! והן אמת שכפי סדר הזמנים - העניין של פרה היה אחר ראש חודש ניסן, שהיו מזים על בני ישראל שיהיו טהורים לקרבן פסח, אבל את **הקריאה** מקדימים **'מִפְּנֵי שֶׁהִיא טָהֳרָתָן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל'**.

נמצא שמונח פה מסר מאד מאד חשוב: **קריאת פרשת פרה, זה הרבה יותר מהעשייה בעצמה!** אדם חושב: 'הקריאה לא כ"כ חשובה... זה נחשב **'כאילו'** אנחנו עושים ו**'כמו'** העשייה'... אבל לפי דברי רבינו בליקו"מ ח"א סי' נ"ה מבואר אחרת, כי שם רבינו מדבר מכל העניין

של טהרת פרה אדומה, ורבינו מלביש את כל זה בפסוק (הושע יד, ג) **"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"**, שהפסוק הזה באמת נאמר **בכלליות** קרבנות עם ישראל שמקריבים בביהמ"ק, ואכן מזכירים את זה מדי יום בתפילת שחרית, בהתפילה שקודם 'איזהו מקומן': **'וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבְטַל הַתָּמִיד, וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ, וְאַתָּה אָמַרְתָּ: וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ'**; כי בפשטות זה סובב והולך על כל הקרבנות, אבל רבינו מדייק שם, שהקרבנות לא היו רק **'פָּרִים'**, אלא בנוסף היו גם אילים וכבשים וכו' [קרבן התמיד של כל יום - בוקר וערב - היה כבש, וגם קרבן פסח היה כבש או עז], א"כ למה בפסוק כתוב דייקא "וּנְשַׁלְּמָה **'פָּרִים'** שְׂפָתֵינוּ"?

אומר רבינו: כי פה מונח כל העניין של **'טהרת פרה אדומה'** - "וּנְשַׁלְּמָה **'פָּרִים'** שְׂפָתֵינוּ", **'שְׂפָתֵינוּ'** היינו **הדיבור שלנו**, שאם אדם זוכה לנצל את הדיבור שלו, ולהשתמש עם דיבורו לדברים שבקדושה - **דיבורי תורה**: ללמוד הרבה תורה, להכניס עצמו בלימוד התורה!

הנה עכשיו יצאנו[א] מימי פורים הקדושים, ואחד מענייני פורים הוא (אסתר ט, כז) **"קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ"** - שקיבלנו את התורה מחדש, וכמאמרם ז"ל (שבת פח.): **'קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים' - קִיְּמוּ מַה שֶּׁקִּבְּלוּ כְּבָר**; כי אמנם היתה קבלת התורה בהר סיני, אבל בפורים היתה קבלת התורה מאהבה, שאדם מקבל את התורה מאהבה ומתחיל מחדש!

כי פורים הוא זמן של 'התחלה חדשה', וכשיחת רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"ב סי' עד): **'בִּתְחִלָּה הָיוּ כָּל הַהַתְחָלוֹת מְפֻסָּח, וְעַל־כֵּן כָּל הַמִּצְוֹוֹת הֵן זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, וְעַכְשָׁו... (וְלֹא סֵיֵם)**; ומוהרנ"ת ז"ל אמר: **'וְעַכְשָׁו כָּל הַהַתְחָלוֹת הֵן מְפוּרִים'**; כי אמנם בפורים אכלנו ושתינו וכו',

---

א. אין הכוונה **'יצאנו'** מפורים, וזה עבר וחלף... אלא זכינו לקנות בעצמנו את ימי פורים הקדושים! בכל פעם שמגיעים ימי פורים, אל יחשוב האדם 'בסדר, היה פורים, קיימנו את המצוות, וזהו... מחכים עוד שנה לפורים הבא'... אין דבר כזה! **בכל חג ועיתותי רצון - כמו פורים - קונים קנין חדש בנפשנו!** וכמו שמובא בחיי מוהר"ן (סי' פט), שרבינו אמר פעם: **'כָּל סֵדֶר הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, דְּהַיְנוּ רֹאשׁ-הַשָּׁנָה יוֹם כִּפּוּרִים סְכוֹת הוֹשַׁעְנָא רַבָּא שְׁמִינִי עֲצֶרֶת חֲנֻכָּה וּפוּרִים. וּמִקְדָּם לוֹ, חֲמִשָּׁה עָשָׂר פֶּסַח שָׁבוּעוֹת וְכוּ'. בְּכָל זְמַן וּזְמַן מֵאֵלּוּ הַזְּמַנִּים אֵין אֲנִי כְּמוֹ מִקֹּדֶם' (הַמּוּבָן מִדְּבָרָיו הָיָה, שֶׁבְּכָל אֵלּוּ הַזְּמַנִּים הוּא בָּא עַל הַשְׂגָּה וְדַעַת חָדָשׁ לְגַמְרֵי, וְאֵינוֹ עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים עִם הֶעָבְדוֹה שֶׁעָבַד כְּבָר בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים בַּשָּׁנִים שֶׁעָבְרוּ, רַק בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה הוּא בָּא עַל הַשְׂגָּה חֲדָשָׁה לְגַמְרֵי, וְיֵשׁ לוֹ עֲבוֹדָה חֲדָשָׁה בְּאֵלּוּ הַזְּמַנִּים)**; כי הנה אדם זוכה לחיות עוד שנה במתנת חינם מהקב"ה, אז הוא קיבל עוד חג פורים, ואין זה עבר וחלף, אלא הוא קנה **קנין חדש** בנפשו! **אתה בן עשר - יש לך כבר עשר פורים בחייך! אתה בן עשרים - יש לך כבר עשרים פורים! אתה בן שלושים - יש לך שלושים פעם פורים... וכך בכל זמן! רכשת עוד פורים לנפש שלך! זה קנין של הנפש!**

ועל כן, אם אנחנו אומרים **'יצאנו מימי פורים'**, אמנם **'יצאנו'** אבל עם **'הרבה רווחים ומתנות - משלוח מנות ומתנות לאביונים'**, יצאנו עם הרבה חבילות מיוחדות שמלווה אותנו כל השנה...

אבל חלק עיקרי של פורים הוא ענין של 'קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ' - קיבלנו את התורה מחדש! מתחילים התחלה חדשה בלימוד התורה!

אשריהם של אלו שזכו לסיים מסכת מגילה [ומי שעדיין לא סיים - עדיין יכול], והנה אנחנו נמצאים בתוך שלושים יום לפני חג הפסח, ואשרי מי שיתחיל מסכת פסחים! ואמנם היא מסכת לא קצרה, יש בה 120 דפים, אבל לא מלחיצים את האדם שיסיים את כל המסכת... **לכל הפחות יתחיל!** ואכן, מי שרוצה - בפרט בחורים, וכן אברכים - יכול לסיים, אבל **בלי לחץ...** מדפיסים את זה, וזה מצוי לכל אחד להשיג, ומתחילים ללמוד... ואם לא הספיק אלא רק חצי מסכת, שליש או רבע[ב], **זו ההכנה שלך לקראת חג הפסח!** וכך מתקיים דברי רבינו בתורה ע"ד הנ"ל, שפורים הוא הכנה לפסח [רבינו מקשר שם את פורים ופסח, אומר רבינו: מ'**פור**' נעשה '**פרה**', היא פרשת פרה שאנחנו הולכים בעזרת השם לקרוא, ומפרשת פרה אדם כבר טהור ויכול לעשות את קרבן פסח...].

הכלל, בפורים קיבלנו את התורה, והנה מגיעה פרשת פרה, ועליה נאמר "**וְנִשַּׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ**", וזה קשור באופן ישיר לקבלת התורה, כי הנה אדם שומע שבפורים זוכים לקבלת התורה, ומיד חושב: 'אבל אין רקע חזק בלימוד התורה, לא חונכתי ככה, אני לא מבין ולא למדן, ואיזה קשר יש לי אל התורה?'... הסוד טמון במילים "**קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ**", שאומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' י) שזה אותו ענין של "**נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע**", והשאלה ידועה: איך אפשר '**לעשות**' לפני ש'**שומעים**'? אלא הפירוש הוא, ש'**נשמע**' היינו **הבנה** [היינו 'שמיעת הלב', בבחינת (ישעיה ו, י) "וּלְבָבוֹ יָבִין", וכדאיתא גבי יתרו: 'מה שמועה שמע ובא', "שמע" היינו "הבין", כי 'שמיעה' תלוי ב'הבנת הלב'], ולפני שמגיעים ל'**וְנִשְׁמָע**' - להבנת הלב, צריכים את ה'**נַעֲשֶׂה**' - עשייה!

ומהי '**עשייה**'? לימוד התורה, וכמו שאמר רבינו ז"ל (שיחות הר"ן, סי' יט): '**נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל עֲשִׂיָּה**' - ומהי 'עֲשִׂיָּה'? '**שֶׁיִּהְיֶה חִיּוּב אֵצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לִלְמוֹד כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם וְלֹא יַעֲבֹר**' - שיהיה לאדם "סדר לימוד" ללמוד בכל יום! '**כמה**' ללמוד? כפי כוחך וכפי זמנך, אבל שיהיה לך '**סדר**'! אתה מסדר לעצמך ללמוד בכל יום **מקרא** - שנים מקרא ואחד תרגום; **משנה** - כמה שאתה יכול, אתה יכול לפחות פרק אחד? תלמד פרק אחד! **תנ"ך** - תלמד פרק אחד בתנ"ך; **גמרא** - דף בבלי ודף ירושלמי; **כמה שאתה יכול! אתה רוצה להוסיף? 'מאן דמוסיף - מוסיפין ליה'... העיקר שיהיה לך 'חֹק קָבוּעַ כָּךְ וְכָךְ בְּכָל יוֹם' - שאתה יודע "זה הסדר שלי!"...** זה

ב. מתוך 120 דפים, רבע מסכת זה 30 דפים.

נקרא **'עֲשִׂיָּה'**!

ומה אתה **'עושה'**? עם השפתיים שלך! כלומר: עדיין אינך מבין את הלימוד, אבל ההבנה עוד תבוא, אתה תזכה להגיע אל ה**'וְנִשְׁמָע'**, ואיך? ע"י שתהיה חזק ב**'נַעֲשֶׂה'** - שתתחיל **'לעשות'**!

ואדם עלול לחשוב: "וכי זוהי **'עֲשִׂיָּה'** - להגיד עם השפתיים?"... **כן!** וגמרא ערוכה היא (ב"מ צ: ועוד), שרבי יוחנן סובר **'עֲקִימַת שְׂפָתַיִם הֲוֵי מַעֲשֶׂה'**; ובאור העניין: דהנה יש כלל בגמרא, שעבירה שאין בה מעשה, כגון שעבר על לָאו שאין בו מעשה בפועל ממש, לא מקבלין על זה מלקות, אבל אם עבר על שבועת שוא - ועוד כמה דברים בעניין כזה - אומרת הגמרא שמקבל על זה מלקות, למה? כי **'עֲקִימַת שְׂפָתַיִם הֲוֵי מַעֲשֶׂה'** - מה שממלמל עם שפתיו, זה נחשב **'מַעֲשֶׂה'**.

ובזה מובן לשון רבינו: "נִכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל **'עֲשִׂיָּה'**" - תכניס את השפתיים שלך בזה! תקיים **"וְנִשַּׁלְּמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ"**! ואת זה אנחנו מקבלים מימי פורים - שבהם קיבלו את התורה מחדש, ויש לזה רמז בפסוק בעצמו - **"וְנִשַּׁלְּמָה 'פָרִים' שְׂפָתֵינוּ"**, אותיות **'פּוּרִים'**, כי הנה אמרנו שיש דיוק פשוט בפסוק הזה, מדוע נקט דווקא **'פרים'** - הלא היו עוד הרבה סוגי קרבנות בביהמ"ק - כבשים ואילים וכו'? ועוד, מדוע נקט לשון רבים - **'פרים'**? אבל פה יש את הרמז לימי **'פורים'** - **וְנִשַּׁלְּמָה 'פּוּרִים' שְׂפָתֵינוּ**... שאת זה מקבלים מימי פורים הקדושים - שהנה עדיין אנחנו בתוך **'ימי פורים'**, כי לפי דברי רבינו, הקשר הוא חזק בין פורים לפסח, וזה **חיבור אחד**! ק"ו עכשיו שאנחנו עדיין בתוך השבוע של פורים, עלינו להתעורר מאד לקיים **וְנִשַּׁלְּמָה 'פּוּרִים' שְׂפָתֵינוּ - וְנִשַּׁלְּמָה 'פָּרִים' שְׂפָתֵינוּ**; מפורים אנחנו צריכים לקבל את החיזוק של לימוד התורה, **להתחיל!**

והנה בימים אלו כבר 'מריחים' את הריח של ימי **'בין הזמנים'**, אבל אצל רבינו יש לנו גישה אחרת לגמרי ל'בין הזמנים'! מקורבים אמיתיים לרבינו, אצלם 'בין זמנים' הוא הזמן הכי מעולה לניצול הזמן! כי הנה אצל העולם יש ענין של 'חופש', ויש קצת זלזול בזמנים וכו', אבל אצל רבינו **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**... אצל אנשי שלומינו שמקורבים לרבינו, הם שמחים: **'אדרבה! עכשיו אין לי את העול והשעבוד שאני מוכרח לעמוד בו'** - כי למשל: אברך כולל, משלמים לו, והוא צריך ללמוד את השיעור של הכולל, ועכשיו ב'בין הזמנים' הוא לומד **"בלי שיעור"**... אתה יכול להשלים את הלימודים בכל מקום שאתה חפץ! בתוך הכולל יש את הסדר שכולם לומדים יחדיו, אבל עכשיו 'בין הזמנים' - אדרבה! **אדם שיש לו שכל, הוא מנצל את 'בין־הזמנים' ל"חופש" אמיתי!**

מה הכוונה **'חֹפֶשׁ'**? הזכרנו כמה

פעמים, שאצל רבינו ז"ל, המושג של **'חֹפֶשׁ'** הוא בבחינת **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** מכל העולם, כי אצל העולם **'חֹפֶשׁ'** הוא ענין של מנוחה - יושב על הספה... הולך לים... זה **'חֹפֶשׁ'**... והנה רבינו מגלה לנו (ליקו"מ ח"א סי' ערה), ש**'חֹפֶשׁ'** הוא ענין אחר לגמרי, כי **'חֹפֶשׁ'** הוא לשון **'חיפוש'**, שאדם זוכה 'לחפש בגינזיא דמלכא', ואיך? על־ידי **נר**, ואיך זוכים ל**'נר'**? על־ידי קיום המצוות ולימוד התורה, וכמ"ש (משלי ו, כג) "כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר", ועם הנר הזה אתה יכול **'לחפש בגינזיא דמלכא'** - ב"גנזי המלך"... [הוא מושג המוזכר כמה פעמים במגילת אסתר - "לְהָבִיא אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ", ויש **"גנזי המלך"** של מלך־מלכי־המלכים הקב"ה, שהוא אוצר נחמד מאד, שעליו נאמר (ישעיה סד, ג) "עַיִן לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ" - איזה **'גנזי המלך'** נפלא! **וכפי הנרות שיש לך - כן תוכל למצוא יותר...** אם יש לך נר אחד - כמה זמן כבר יכול נר אחד בלבד לדלוק?... חצי שעה או שעה, ואח"כ זה נכבה... ומה שהצלחת למצוא בזמן מועט כזה - זה מה שיש לך, משא"כ אם יש לך **עוד נר ועוד נר** - אתה זוכה הרבה יותר... ואשרי אדם הזוכה בכל ימי חייו לרכוש **הרבה** נרות כאלו, ואזי הוא זוכה לחפש בגנזיא דמלכא בלי סוף ממש! הוא זוכה להגיע לדברים שאי־אפשר להסביר!

נמצאנו למדים, שיש כבר מושג אחר בעניין של **'חֹפֶשׁ'**, **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** ממה שאחרים חושבים... **'חֹפֶשׁ'** הוא לא 'לנוח' בבטלה, אלא **'מנוחה קדושה'**! הגמרא אומרת (שלהי מסכת ברכות): **'צדיקים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב'**; כי 'מנוחה' של בטלה, שאדם מחפש 'לנוח' - לזה עוד יהיה הרבה זמן... וכמו שמספרת הגמרא (עירובין סה.) על בתו של רב חסדא, שאמרה לו: **'אבא, תנוח קצת'...** אמר לה אביה הקדוש: **'עוד יהיה לי הרבה זמן לנוח'**... איפה? כלשון הפסוק (איוב ג, יז): "וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ", היינו כשיגיע לקבר, שם תהא לו מנוחה... **אבל הכל כפי מה שהכין לעצמו מקודם!**

אז **'חֹפֶשׁ'** הוא ענין של **'חיפוש'**, שאדם מדליק נרות ומתחיל לחפש! ואמנם זה סובב על כלל עשיית המצוות, אבל **ביותר** הוא על ענין **לימוד התורה**, שאדם זוכה ללמוד עוד פרק בתנ"ך, עוד פרק משניות, עוד דף גמרא, וקיבלת לא רק **'נרות'**, אלא אומר הפסוק: **"וְתוֹרָה אוֹר"** - יש לך כבר **'אבוקה'**! ואם יש לך כזאת אבוקה, אזי אפילו כשהמקום חשוך - זה מאיר באור גדול מאד, וגם האור הזה נמשך להרבה זמן...

זה אחד מהענייניים של **"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"**, שמיום הפורים אנחנו **משלימים** את **השפתיים שלנו** עם לימוד התורה!

וכן בתפילה, שזו ההבנה הפשוטה של **"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"** - ע"י התפילה. בתורה ע"ד הנ"ל, רבינו מזכיר

את הפסוק (שה"ש ה, יג) **"שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר"**, אומר רבינו: **'נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר'** זה בחינת מרדכי - 'מָר דְּרוֹר' (חולין קלט:), **'שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים'** רמז לאסתר, כי **'שושנה היא אסתר'** (כמובא בזוהר הקדוש ובכתבי האריז"ל, ו'שושנה' גימטריא 'אסתר'). וטבעם של שושנים שהם בצבע ורוד ואדום, נמצא ש**'שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים'** היינו שהשפתיים אדומות מרוב שזוכה להכניס את השפתיים שלו בדיבורי תורה.

ודייקא **'שִׂפְתוֹתָיו'**, כי הנה אדם צריך לגרוס הרבה בתורה אף ללא הבנה, וכמובא בפירוש בליקו"מ ח"א סי' ע"ד[ג], שָׁם אומר רבינו שיש **'דיבור בלא דעה'** - שאדם עדיין לא זוכה להבין את מה שהוא לומד, וזה הענין של **השפתיים**, בחינת יום **הושענא רבה** שבו לוקחים את הערבות - שהן דומות לשפתיים (כדאיתא במדרש פר' אמור), וצריכים להשלים הלימוד לכל הפחות **עם השפתיים** - אתה עדיין לא מבין? תתחיל עם **'דיבור בלא דעה'**, ואח"כ תבוא ל**'דיבור בדעה'**!

זה בעניין **לימוד התורה**, ואותו דבר בעניין **'תפילה'**, שאדם יהיה רגיל להתפלל את שלושת התפילות בכל יום, ולא יפספס שחרית, מנחה, מעריב בביהמ"ד, יעשה את כל מה שהוא יכול, ואפילו במסירות נפש, כדי לקום וללכת לביהכנ"ס להתפלל בציבור **שחרית, מנחה, מעריב**, וכן אדם זוכה בנוסף לומר בכל לילה **תיקון חצות** - זה דבר לא קשה, מגיעה השעה שתים-עשרה? תגיד תיקון חצות! כמה זמן זה לוקח - עוד עשר דקות?...

והנה אדם טוען: 'אבל אני לא מבין ולא מרגיש את התפילות שאני אומר... אני מתפלל שחרית, אבל זה בבחינת (ישעיה כט, יג) "בְּפִיו וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי" - אומר את המילים, אבל עדיין לא מכוון'... **אומר רבינו: תתפלל ככה! אל תסתכל על זה!**

והדבר מבואר בדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' צט) על הפסוק (דברים ג, כג) **"וָאֶתְחַנַּן אֶל ה'"** - שאדם צריך להתפלל תמיד, הן בדביקות והן שלא בדביקות, 'כן' מרגיש, 'לא' מרגיש, **שפתיים יש לך ב"ה? תגיד את המילים!** ואם תהיה רציני, אח"כ תזכה במשך הזמן להתחיל להרגיש את מה שאתה אומר...

בנוסף, שיראה להתבודד להקב"ה בכל יום, כמה מילים! וזה כבר יוצא ישירות מהלב... **אדם לא יכול לדבר להקב"ה עם לב סתום - הרי לא יהיו לו דיבורים...** אשרי אדם שמכריח עצמו לדבר כמה דיבורים להתפלל להקב"ה! הנה הדפיסו קונטרס, ובו מובאים דוגמאות של דברים שאדם תמיד יזכיר

ג. תורה ע"ד הנ"ל היא בחלק **ב'**, ותורה זו היא בחלק **א'**.

לעצמו להתפלל עליהם, איזו זכות זו שאדם תמיד מדבר אל הקב"ה!

זו עוד הארה שקיבלנו מפורים - "וּנְשַׁלְּמָה **'פּוּרִים'** שְׂפָתֵינוּ", היינו שהשפתיים שלנו יתפללו להקב"ה.

והנה, בלשון הפסוק יש שלוש מילים: **'נְשַׁלְּמָה'**, **'פָּרִים'**, **'שְׂפָתֵינוּ'**, ודיברנו מהמילה השלישית **'שְׂפָתֵינוּ'** - שזה השפתיים של כל אחד, שצריכים להשקיע באמירת שפתיים, ודיברנו מהמילה השניה - **'פָּרִים'**, שזה רמז על **'פורים'**, אך מהו **'וּנְשַׁלְּמָה'**?

'נְשַׁלְּמָה' הוא לשון **'שלימות'**, דהיינו שלפעמים יוצא שלימות לאדם עם השפתיים שלו יותר מבפועל ממש! כי הנה, אם היה מביא קרבן - הרי זה במקום תפילה, כי זוהי ה'עבודה', **אבל השלימות של האדם שהוא גם מתקשר למה שהוא עושה ע"י הדיבורים שלו, זו השלימות!**

זהו: **"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים"** - ענין **'שלימות'** ימי ה**'פורים'**, איך? ע"י **'שְׂפָתֵינוּ'** - זהו סימן שיצאנו מימי פורים עם משהו ביד! אם אנחנו לוקחים את האור הזה של פורים וממשיכים אותו בתוך **שפתינו**, זה סימן של **"נְשַׁלְּמָה"**!

ובמילה **'נְשַׁלְּמָה'** יש גם אותיות **'שלום'**, שבזה מגיעים אל החוט השלישי ב**"וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ"** - מלבד שזה סובב על תורה ועל תפילה, כן הדבר בענין שלום ואהבה, שלזה מוכרחים את **'שְׂפָתֵינוּ'** - דיבורים טובים, כמה אדם צריך את זה בכל ענייני החיים! הדיבור שלו, השפתיים שלו, הם הנשק שעל־ידם הוא יעבור על כל הניסיונות של החיים שלו - רק אם הוא יודע איך להשתמש עם השפתיים, והוא מבקש תמיד (תהלים נא, יז) "ה' **שְׂפָתַי** תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ", וכן: "אֲרֹשֶׁת **שְׂפָתֵינוּ** יֶעֱרַב לְפָנֶיךָ" - שבכל זה נוקטים את ה**'שפתיים'** לדוגמא, ומדוע באמת 'תופסים' את ה'שפתיים'? לכאורה אם רוצים לדבר מ'תפילה', הרי ישנם חמש כלי הדיבור - הַחֵךְ, הגרון, הלשון, השיניים והשפתיים, שזה החלק הכי חיצוני [החך והגרון הם בפנים, וכן הלשון והשיניים הם כמו החומה בתוך הפה, אבל מה גומר את הדיבור? השפתיים], ומדוע דוקא אותן נוקטים? זאת כדי ללמד אותנו את חשיבות ה'שפתיים', איך להגות בתורה אפילו בלי הבנה, ואיך להכניס עצמו בתפילה, מבקשים: "אֲרֹשֶׁת **שְׂפָתֵינוּ** יֶעֱרַב לְפָנֶיךָ" - הכח של השפתיים!

והדבר הזה נוהג גם בתור **צדקה וחסד**, שזה אחד מהדברים שאנחנו לוקחים איתנו מפורים, כי פורים זה אור של צדקה וחסד, נותנים משלוח מנות איש לרעהו, מעניקים מתנות לאביונים, שזה שכל זה כדי להרבות שלום ואהבה [אכן, מתנות לאביונים בפשטות זה ענין של צדקה לאביונים, אבל ביותר הוא העניין של שלום ואהבה], ואת זה

מייצרים ביותר עם השפתיים!

אדם שיש לו את הידיעה הזאת, איך להשתמש עם הדיבור שלו, אדם כזה הוא חי חיי גן־עדן! הוא יזכה להפוך תמיד את כל מה שעובר עליו, בבחינת "**וְנַהֲפוֹךְ הוּא**" שזכינו בפורים, שזה מגיע לאדם ע"י הדיבורים שלו! רק אם הוא יודע איך להשתמש אתו, ואפילו אם הוא במצב קשה, לא משנה באיזה ענין, נתחיל בבית: הנה היתה איזו מריבה, אז מה אתה עושה עכשיו? אם אין לך שכל - אתה ממשיך את זה: 'אָמַרְתָּ לי משהו לא במקום? אני מחזיר לְךָ'... או האשה: 'אָמַרְתָּ משהו לא טוב? אני מחזירה לך'... ומזה נעשה מחלוקת ומריבה שלימה, ומה זה גורם? שלא מדברים אחד עם השני, והשתיקה הזאת לפעמים היא הרבה יותר קשה מהדיבורים, והכל נהרס, רח"ל...

משא"כ כשאדם זוכה לקבל את השכל של הצדיקים, ויש לו דעת נכונה במעלת דיבורי־פיו, כי **דעת מקבלים מצדיקים!** מי לימד אותנו דעת? משה רבינו, וכמ"ש "אַתָּה הָרְאֵתָ **לָדַעַת** כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ (דברים ד, לה); ככל שאדם יותר מקושר לצדיקים - כן הוא מקבל דעת! וכמו שרבי נתן אמר בעת שהתקרב לרבינו - שרבינו נתן לו דעת חדשה...

וזהו הקשר של כל האמור לפרשת השבוע, וכל השיחה הזאת היא הקדמה לזה; הפרשה פותחת: "**וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשֹׂת אֹתָם**". 'וַיַּקְהֵל **מֹשֶׁה**' - נשמות ישראל נקהלים ובאים למשה רבינו, באים ונקהלים אל הצדיק, שאת הלשון הזאת של '**קהילה**' מוזכרת במגילה כמה פעמים, כגון: "**נִקָּהֲלוּ** הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ", וכן "**לְהִקָּהֵל** וְלַעֲמֹד עַל נַפְשָׁם", ואמרנו ש'**קְהִלָּה**' אותיות '**הַקֹּל**', שזהו 'זמן קהילה ל"כל"' - צריכים לקשר ולהביא את הקול אל הצדיק, ומה מקבלים מהצדיק? "וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל **עֲדַת** בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - '**עֲדַת**' אותיות '**דַּעַת**', משה רבינו מקהיל את כל נשמות ישראל, זאת אומרת: הוא מתחבר אלינו, אל הדעת שלנו, והוא מלמד אותנו דעת ושכל! אדם מעצמו - מה הוא יודע? הוא לא יודע כלום! הוא חושב שהוא יודע - אבל באמת הוא לא יודע כלום... והצדיקים מכניסים בנו דעת אמת, מהי 'דעת אמת'? "**כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ**"!

ומיד כשמקבלים את ה'דעת' הזאת מהצדיק, מה הדבר הראשון? "וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם **אֵלֶּה הַדְּבָרִים** אֲשֶׁר צִוָּה ה' **לַעֲשֹׂת אֹתָם**" - '**אֵלֶּה הַדְּבָרִים**' היינו הדיבורים הקדושים של האדם, ו'**לַעֲשֹׂת אֹתָם**' הוא ענין של '**עֲשִׂיָּה**', ולכאורה יפלא: אם זה '**דיבורים**', מה ענין '**עֲשִׂיָּה**' לכאן? ועוד, הלא אח"כ מזכירים את מצות שבת, והרי מצות שבת היא "**שב ואל תעשה**", בשבת

'לא עושים' מלאכה, א"כ מהו "**לַעֲשֹׂת אֹתָם**"?

אבל פה מונח גילוי '**דעת**' הצדיקים, משה רבינו מכניס בנו דעת: "**אֵלֶּה הַדְּבָרִים**" - עם הדיבור שלך אתה תגיע ל"אֲשֶׁר צִוָּה ה' '**לַעֲשֹׂת אֹתָם**" - אתה תבין איך '**לַעֲשׂוֹת**'! וכלשון רבינו בשיחתו הנ"ל: 'נִכְסַפְתִּי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם אֶל '**הָעֲשִׂיָּה**' - אני אגלה לך איך הדיבורים שלך זה "**עֲשִׂיָּה**" ממש!

וזהו ציווי שבת־קודש שמגיע בפרשה, שאמנם בשבת־קודש לא עושים מלאכה, אבל נאמר בה '**לַעֲשֹׂת אֹתָם**' כי יש דברים ש'**כן**' עושים בשבת, ומה הם? עושים דביקות להקב"ה! מדברים תורה, תפילה, צדקה וחסד, שלום ואהבה, שזוהי מצוה מיוחדת של שבת - להרבות בשלום, ועל־כן יש ציווי להדליק נרות שבת - משום שלום־ביתו (שבת כג:), שכל העניינים האלו הם ענייני "**עֲשִׂיָּה**" - לעשות שלום! וכמו שמוצאים הרבה, שהעניין של '**שלום**' מגיע ענין של '**עֲשִׂיָּה**', וכרגיל בפי העולם: "**לעשות שלום**" [כלשון בתפילה: "**עושה שלום**"], שגם בזה לכאורה יפלא: מה '**עושים**' פה? לוקחים משהו ו'**עושים**' אִתּוֹ שלום?!... אבל זהו הלימוד של '**וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ**' - '**וּנְשַׁלְּמָה**' לשון '**שלום**', ו'**שפתינו**' הלא זו עֲשִׂיָּה כנ"ל, כי זוהי העשיה הכי גדולה!

בעיני העולם, 'עֲשִׂיָּה' פירושה שרואים אדם שהוא עובד קשה - קבלן שבונה בנין, ומתעסק בכל ענייני הבנייה וכו', אבל צריכין לדעת שכן הוא ברוחניות, שאדם הוא "**עושה**" - בונה את שלום־ביתו, זו ה'**עשיה**' הכי גדולה! זהו 'קבלן' אמיתי... זה אדם שהוא באמת מקצועי, ובקי במלאכה, זוהי "**עֲשִׂיָּה**"!

ואכן, לפעמים צריכים 'להוריד את הראש' קצת, ולסבול את מה שעובר, אבל אדם שיש לו שכל, הוא יודע שהוא משקיע במשהו טוב... וזה בכל מיני דרכים - הן בבית עם האשה והן עם ילדים, אדם צריך תמיד לדעת איך "**לעשות**" שלום - זו 'עֲשִׂיָּה' ממש, אבל איזו '**עֲשִׂיָּה**'? הדיבור! וכלשון הגמרא שהזכרנו לעיל: "**עֲקִימַת שִׂפְתַיִם הֲוֵי מַעֲשֶׂה**".

הלשון "**עקימת**" שפתיים' היא מאד מעניינת, וטעונה ביאור: אם רוצים להגדיר את הדיבור בתור 'עֲשִׂיָּה', יכולים להשתמש בכל־מיני לשונות - '**מלמול**' שפתיים או '**דיבור**' שפתיים, ומדוע משתמשים עם הלשון "**עקימת**" שפתיים - לשון של '**עקום**'?...

אבל יש בזה ג"כ לימוד נפלא מאד, שלפעמים אדם צריך קצת '**לעקום**' את דיבורו, דהיינו כמו שחכמינו הקדושים: '**מֻתָּר לְשַׁנּוֹת בִּדְבַר הַשָּׁלוֹם**'; כי לפעמים צריכים לעשות ענין של '**הצגה**', להגיד לא בדיוק את מה שיש לך בתוך הלב...

בתוך הלב אתה מלא בכעס וברוגז, ורצית להוציא את הכל בבית, וזה עלול להרוס את הכל רח"ל... נפגעת ממשהו, אשתך נפגעה מאיזה דבר, ומה אתה עושה? יש אדם שטוען: 'אני אגיד את הכל ישיר! לא אקיים **"עקימת"** שפתיים, אגיד **'דּוּגְרִי'** את כל מה שיש לי בלב!'...

אבל אדם מוכרח את הלימוד של **"עקימת"** שפתיים - תעקם את השפתיים! תעשה 'הצגה'! תשאיר את הרגשות האלו בלב שלך, ותעשה כאילו בליבך אין לך שום כעס ורוגז...

העניין של שחקנים העושים הצגה, זה ענין של "עקימה" [כמו מעשה קוף], וכי הוא אוחז במה שהוא מציג?... כלל וכלל לא! הוא סתם מציג הצגה... וכולם רואים את ההצגה ומלאים בהתפעלות גדולה וכו', והלימוד היוצא מזה, **שאדם צריך את זה המון בחיים שלו - לעשות 'הצגות', אבל לשם שמים! למען השלום! וזאת יזכור תמיד: כדי שבבית יהיה תמיד שלום - צריכים לפעמים 'הצגה'...**

אדם נפגע ממשהו בבית, ויש אדם שיגיד: "אני אמיתי! אני אומר את כל מה שיש לי להגיד"... או אשה אומרת: "אני אמיתית! אני לא יכולה לשמור בלב, אני אומרת מיד את הכל!"... **אבל זה לא אמת, זהו שקר! את לא מבינה מהי 'אמת'! אמת זה שיהיה שלום ואחדות! שמו של הקב"ה 'שלום'** (שבת י:), **וחותמו של הקב"ה 'אמת'** (שם נה.), **ואם אתה עושה למען שיהיה שמחה ורוגע והבנה הדדית בבית - זוהי ה'אמת'! ואפילו אם נראה קצת שאתה משנה מן המציאות הקיימת - זהו ה'אמת לאמיתו'!**

באמת עלינו להבין: מה פירוש הלשון שמוצאים לפעמים **"אמת לאמיתו"**? אם זה **'אמת'** - זה 'אמת', ומהו **"אמת לאמיתו"**? כי אמנם ישנה **'אמת'**, אבל לפעמים צריכים לומר **'אמת'** שבאופן שטחי זה נראה כמו שקר, כי אתה אומר דבר שהוא לא כ"כ אמת, אבל זהו **"אמת לאמיתו"** - זו ה'אמת' האמיתית! כי תכלית ה**'אמת'** שהיא תהיה **'לאמיתו'** - להשם־יתברך, ואמנם יכול להיות שהמראה החיצוני הוא לא נראה כמו 'אמת', אבל זה **'אמת לאמיתו'**!

זו הדעת שמקבלים מהצדיק, וזה מרומז ג"כ בלשון הפסוק: "וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם" - משה רבינו אומר לעם ישראל: "אֵלֶּה הַדְּבָרִים" - הוא ענין ה'דיבור' כנ"ל, "אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשֹׂת **אֹתָם**" - **'אֹתָם'** אותיות **'אֱמֶת'**, כי הצדיקים נותנים לנו דעת איך אדם יכול תמיד לאחוז ב**'אמת'**, ומהי **'אמת'**? לראות שהשכינה הקדושה תשרה בתוך הבית! האור של הקב"ה - ה'אמת' - יאיר בתוך הבית! ואיך? לפעמים צריכים **'עקימת שפתיים'** - לעקם את השפתיים, לא לומר את הכל, אלא לעשות 'הצגה'...

תלביש חיוך על הפנים, ותגיד דיבורים אפילו אם אתה לא באמת אוחז בהם... אתה לא ממש מרגיש את זה בלב, אבל תגיד את זה למען השלום! תן מחמאה אפילו אם אתה לא אוחז שהמחמאה הזאת באמת מגיעה במקום, אבל תגיד אותה! למה? כדי לבנות את השלום והאהבה!

והעניין הזה הוא כ"כ חשוב בכל ענייני האדם, הן בשלום־בית - בוודאי, והן בחינוך ילדים אותו דבר, שלפעמים ילד עושה דברים שאכן לפי האמת היה צריך להגיע לו שתי סטירות חזקות... אבל רבינו לימד אותנו שלא זו הדרך של חינוך - **לא מכים!**

אז מה **'כן'** עושים? אדם אומר 'ניסיתי את הכל - צעקתי, צרחתי, הענשתי בעונשים חמורים, סגרתי בתוך החדר', ואולי כבר לא היה יכול להתאפק ו'הורידּ' איזו סטירה... מה הוא לא ניסה לעשות? דבר אחד הוא לא ניסה לעשות - לקיים **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**: תלך בדיוק הפוך! מה הכוונה? לך אל הילד ותגיד לו: **'ילד, צדיק כמוך לא מתאים לו בכלל מה שאתה עושה! אתה ילד צדיק, את ילדה צדיקה, ואני כ"כ אוהב אותך, וזה ממש לא מתאים לך'...** ואמנם בתוך הלב שלך אתה יודע שזה בוודאי מתאים לו... אבל מה הוא שומע תמיד? זלזולים, השפלות, ה' ישמור מה עושים לילדים... אומרים להם דברי זלזול - "אתה 'לא יוצלח'" וכו', וגרוע מזה - שמקללים רח"ל, והילד שומע את זה אין־ספור פעמים - מהאבא, מהאמא, מהמחנך, מהמורה, אז כבר נסכם אצלו 'מה אפשר לעשות? ככה אני'...

והנה פתאום פעם ראשונה בחיים הוא שומע **'ילד צדיק, ילדה צדיקה, זה לא מתאים לך העניין הזה'...** אז דבר ראשון: הוא בהלם... הוא חושב: "מה?! הוא קורא לי 'צדיק'? הוא קורה לי 'צדיקה'?"... והנה מתחילים לדבר אִתּוֹ ולהאיר לו: 'לא מתאים לך, אתה נשמה מיוחדת! בכלל לא מתאים לך'...

ואכן, לא ברגע אחד יכולים לשנות את האדם, אבל ככה מתחילים אִתּוֹ, מתחילים לבנות אותו... כך עם ילדים, כך בשלום־בית, וכך עם אחרים - צריכים לקרב בן אדם! הנה הוא רחוק מאד מאד, הוא מונח בשאול תחתית [כמוזכר בדברי רבינו], אבל רבינו אמר שאפשר להיות קרוב להקב"ה גם בשאול תחתית, איך? ע"י הצדיק - **"וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** - הצדיק יגלה לך איך שגם בשאול תחתית תדע להיות קרוב להקב"ה! תתחיל להשתנות, יתקיים בך **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** - הוא יראה לך שהירידה הכי עמוקה שאתה מרגיש, אם יהיה לך שכל, תדע איך להפוך את הכל! להפוך את הירידה הזאת לעליה גדולה! זו ה'דעת' של הצדיקים.

זהו הלימוד של **"וְנִשַּׁלְּמָה פָרִים**

שְׂפָתֵינוּ" - כח השפתיים! ואמרו צדיקים: **נ'שַׁלְמָה פ'רִים שְׂ'פָתֵינוּ** ראשי־תיבות **'נֶפֶשׁ'**[ד], שזה מה שאנחנו מכניסים בימים אלו - להשלים את ה'נפש' שלנו! יש לנו נפש קדושה, לכל אחד מישראל יש נשמה קדושה בקרבו, אבל זה לבוש עם הרבה לבושים, ומרוב כיסויים אדם לא מרגיש כבר... וכהלשון של רבינו בליקו"מ ח"א סי' ל"ג, שהקב"ה איתך, אצלך, וסמוך אליך, אבל למה אתה לא מרגיש? אומר רבינו: **"כִּי בְּמִקוֹמְךָ רַבּוּ הַלְבוּשִׁים"** - אדם הוא לבוש עם כ"כ הרבה לבושים וכיסויים, והוא לא יודע מה יש מתחת לכל זה... יש עוד לבוש ועוד לבוש ועוד לבוש, ותחת כל אלו הלבושים יש משהו פנימי, אבל יש כ"כ הרבה לבושים עד שמרוב הלבושים לא רואים משהו פנימי... **משא"כ אם תתחיל לסלק את הלבושים האלו, תגיע לפנימיות הנפש!**

וזה מה שקיבלנו מפורים - "וּנְשַׁלְמָה **'פּוּרִים'** שְׂפָתֵינוּ", שאנחנו מתחילים להשלים את **הנ'פ'ש'** שלנו ע"י **'שְׂפָתֵינוּ'**!

וכאמור, **'שְׂפָתֵינוּ'** כולל הן את **לימוד התורה** - עם השפתיים, והן **תפילה** - עם השפתיים, והן **צדקה וחסד** - עם השפתיים; איך עושים צדקה וחסד עם השפתיים? רבינו אומר (ליקו"מ ח"ב סי' ב), שיש **'דיבור של צדקה'** - יכולים לעסוק בצדקה גם ע"י הדיבור!

בימים אלו - מפורים עד פסח - עם ישראל עוסקים בצדקה, זה מתחיל בימי פורים - שנותנים משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים, ומרבים בצדקה, והכל כדי להרבות שלום ואהבה!

ובזה אנחנו מוצאים דבר נפלא בדברי חכמינו הקדושים בעניין 'משלוח מנות', שיכולים שני אנשים להחליף סעודותיהם, ויוצאים ידי חובת משלוח מנות. ולכאורה יפלא, מילא 'מתנות לאביונים' - מובן, שנותנים כסף לעניים, אבל בעניין הזה של משלוח מנות בהחלפת הסעודות, לכאורה מה הועיל? ממילא לכל אחד יש את הסעודה שלו, אז ההוא יאכל את הסעודה של עצמו, וכן השני, וזהו... מה העניין להחליף ביניהם? והגמרא אומרת שהיו שני אמוראים שעשו כך - שכל אחד לקח את המנה שלו ונתן לשני, אבל לכאורה מה פעלו בזה? ממילא היה לו מה לאכול...

אבל זהו העניין של **'אהבה ואחדות'**, שזה הכי חשוב, כי 'משלוח מנות איש לרעהו' זה רק להרבות אהבה ושמחה, א"כ לא משנה שכבר ממילא יש לו סעודה, הם מחליפים ביניהם כדי להראות **'הנה, קח את שלי!'**... הוא אמנם לא אדם 'נזקק', הוא עשיר גדול... אבל המשלוח הזה מרבה את האהבה!

ד. אמנם בפסוק כתוב עם וא"ו - **ו**'נשלמה, אבל בשורש המילים **נ**'שלמה **פ**'רים **ש**'פתינו זה **'נפש'**.

בשונה ממתנות לאביונים - שנותנים עניים, הרי 'משלוח מנות' יכולים לשלוח לעשירים הכי גדולים, ולכאורה זה עלול להיות כצחוק - וכי הוא צריך את המשלוח הזה?... מביאים לו איזו 'עוגיה' עם בקבוק קטנטן של מיץ ענבים... וכי הוא צריך את זה?! יש לו את היין הכי משובח... **לא ולא! תביא לו את זה, והדבר הקטן הזה - זה 'קירוב לבבות'!**

הכלל, בימי פורים מתחילים להרבות בצדקה וחסד, אהבה ושלום, שזהו לשון סיום מגילת אסתר: "**וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל זַרְעוֹ**" - ענין של שלום ואהבה, צדקה וחסד, שמרבים שלום בעם ישראל!

והנה, יום פורים הוא כבר שלושים יום קודם פסח, וכבר מתחיל ענין של **'קמחא דפסחא'** [הנקרא בלשון השו"ע **'מעות חיטים'**, והשתלשלה המילה 'קמחא דפסחא'], כי בימים אלו כבר צריכים על חג הפסח, כי שלושים ימים אלו שבין פורים לפסח זה **חיבור אחד**, וכדברי רבינו בתורה ע"ד הנ"ל: 'מפורים נעשה פרה, ומפרה יש טהרה לעשות את הקרבן פסח'.

והכל קשור לענין **אהבה ואחדות של נשמות ישראל**, ואשרי מי שכבר מתעסק בזה - 'קמחא דפסחא'! לא שהוא אומר 'יש לי זמן'... מה יש לך זמן?! כבר עכשיו צריכים - בתוך שלושים יום! **אשרי מי שהוא 'זריז ונשכר'!**

ואל יטעון האדם: 'אני לא צריך לקבל, אז גם אני לא צריך לתת'.... כי זה בדיוק מה שהזכרנו גבי 'משלוח מנות איש לרעהו', שאדם יגיד 'אני לא צריך לקבל, יש לי ב"ה את הכל לסעודת פורים, אז לא אקבל ולא אשלח'... **לא ולא! יש מצוה שתשלח ותקבל! להרבות את האחדות!** ו'קמחא דפסח' זה אותו דבר, שאדם לא יגיד 'אני לא רוצה לתת, ואני לא רוצה לקבל, אני 'פַּרְוָה'... לא מקבל, לא נותם, ו"שלום עלי נפשי"'... **לא ולא! יש כאן מצוה מיוחדת של צדקה, וגם לפני חג הפסח עושים כמו במשלוח מנות של פורים - מחליפים, אתה תתן ואתה תקבל, זאת לא בושה!** אדם מקבל משלוח מנות, ואומר: 'זה ביזיון, מה הוא שלח לי... וכי זהו משלוח מנות?'... **מה 'ביזיון'?! וכי אתה צריך את העוגה שלו?! זו מצוה! הוא מראה לך אהבה בזה שהוא שולח לך משלוח מנות, אז למה תגיד ככה?!'...** אותו דבר בעניין 'קמחא דפסחא' - שמאחדים את כולם ביחד!

מסופר על הצדיק הקדוש **ר' נפתלי צבי מרופשיץ זי"ע** סיפור שהוא נשמע כמו בדיחה, אבל היו לו בדיחות קדושות; לפני פסח הוא דיבר עם הקהל על חשיבות 'קמחא דפסחא', ואכן עורר את כולם למעלת העניין הגדול הזה. כשהוא הגיע הביתה, הרבנית שאלה אותו: **'נו, ר' נפתלי, פעלת משהו בדרשה שלך?'** [כי בעת דרשה יכולים להכיר על בני אדם האם מקבלים את הדברים]. ענה לה

הצדיק בחוכמתו הקדושה: **'חצי בוודאי פעלתי'**... מה הכוונה? המשיך והסביר: **'המקבלים - מוכנים לקבל, זה בוודאי... 'חצי' ברור לי שפעלתי... לגבי החצי השני - אם העשירים רוצים לתת - זה עוד נראה... אבל חצי בוודאי פעלתי!'...**

מה מונח בבדיחה הקדושה הזאת? זה נשמע כצחוק - 'בוודאי שכל אחד יהיה מוכן לקבל'... אבל לא, זה כל העניין של 'מעות חיטים', שמתקיים **"וְנָתְנוּ"** - נותנים ומקבלים ביחד! **מי שמקבל - שידע שהוא צריך לתת!** אתה מקבל, ואתה נותן! וזה כבר 'סיפור אחר לגמרי'... אף אחד לא מתבייש לקבל, אף אחד לא מתבייש לתת, ומגיעים ל**"נשלמה"** - לשון של **'שלום'**, שאנחנו מרבים בשלום ואהבה ביחד, וכך מגיעים לחג הפסח...

כל אלו הדברים מונחים בתוך התורה הקטנה של רבינו - ליקו"מ ח"ב סי' ע"ד, וסיום התורה הזאת היא השיחה הידועה של רבינו שהזכרנו לעיל: **'בְּתַחְלָה הָיוּ כָּל הַהַתְחָלוֹת מִפֶּסַח, וְעַל־כֵּן כָּל הַמִּצְוֹוֹת הֵן זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרַיִם, וְעַכְשָׁו'...** (וְלֹא סַיֵּם); ורבי נתן אמר בפירוש, שרבינו כיוון: **'ועכשיו כל ההתחלות הן מפורים'**.

ורבינו מסביר בתורה זו, שבהתחלה זה 'פורים' - ע"ש הפור, שהמן הרשע "הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן" (אסתר ג, ז) המן הרשע מבקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים - רח"ל מה שהוא מבקש לעשות, "וְהִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהָמֵם וּלְאַבְּדָם" - הוא עושה גורל, והוא חושב שהוא 'על הגובה', ויעשה מה שהוא רוצה... מקבל טבעת מאחשוורוש - "וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינָיְךָ", וחושב שיעשה מה שהוא רוצה...

והנה, בסוף תפילת **"אשר הניא"** שאומרים בליל פורים אחר קריאת המגילה, מזכירים הלשון: **'פּוּר הָמָן נָהֲפַךְ לְפוּרֵנוּ'**; מה המובן בזה? דיברנו בימי פורים הקדושים [בעיקר בשבת־קודש 'שושן פורים'] מהסוד של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**, שהעניין הזה הוא לא כמו שהרבה אנשים מבינים, כי אצל רוב העולם כך זה מובן: היתה גזירה מאד קשה לעם ישראל, וזכינו שהכל **התהפך** לטובתנו, והיתה הצלה וישועה. זה הפירוש של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** לפי הבנת רוב אנשי העולם.

אבל באמת, לפי הפירוש הזה, זה היה צריך להיות כתוב בפסוק "בַּיּוֹם אֲשֶׁר שָׁבְרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם - **'ונתהפך להם'**", אבל הפסוק אומר: **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**, זאת אומרת שזוהי **'ידיעה'**: **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**! מגלים לאדם: אתה חשבת שיש משהו רע - **"בַּיּוֹם אֲשֶׁר שָׁבְרוּ אֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם"**, היתה כזאת גזירה קשה של המן, שהשליך גורלות, וקיבל טבעת מהמלך לעשות כרצונו, אבל: **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** - הקב"ה אומר לנו: זה **הפוך!** זה הפוך הן ממה שהוא חשב, והן ממה שכולם חשבו - שיש גזירה קשה,

זה הפוך! הכל לטובתנו! למה? כי העניין הזה שהוא קיבל הטבעת והרשות הזאת לעשות כרצונו, הכל היה כדי לעורר אותנו בתשובה! דווקא בתוך הסתרת־פנים שעובר עליך, ובתוך כל הדברים שנראים לך לא טובים - **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**! זה **בדיוק הפוך** ממה שאתה חושב!

זה הגילוי הגדול של ימי פורים הקדושים, שמקבלים **דעה חדשה** בכל ענייני החיים, שהנה עבר עליך בחיים דברים לא כ"כ נעימים - כל אחד כפי עניינו, שהיה רחוק מאד מאד מן הקדושה, ולא קיבל חינוך קדוש וטהור, והנה זכה במתנת־חינם לחזור בתשובה, ולהתקרב לצדיקים שהרימו אותו, בבחינת (תהלים קיג, ז) **"מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן"**, ונתנו לו **'חוזה חדש'** על כל החיים שלו, והנה הוא עלול להסתכל על כל זה במבט של: **'היה לי רע, ועכשיו התהפך לי לטוב'**, אבל לא זו היא האמת, אלא הסוד של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** הוא שאדם מגיע לכזאת דעת עד שהוא **"לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"**, כלומר: הוא מבין היטב **'כל מה שעבר עלי בחיים, הכל היה כדי לקרב אותי להקב"ה!'** זהו הסוד של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**, שאדם מבין **'כל הירידות והקשיים שעברו עלי, הם בסוד "וְנַהֲפוֹךְ הוּא" - זה בדיוק הפוך ממה שחשבתי, שהנה אני רואה שכל אלו דייקא הביאו אותי אל הקדושה!'...**

ועל־כן יש מושג של (יומא פו.) **"עֲוונות מִתְהַפְּכִים לְזְכֻיּוֹת"**, מה הכוונה? וכי פתאום העבירה מתהפכת?!... לא! הסוד הוא שעכשיו מתגלה למפרע שגם אם עשית ח"ו איזה עוון, אתה חשבת שעשית עוון, אבל עכשיו יתגלה לך שבעצם זה מה שגרם לך לחזור בתשובה! וממילא בוודאי **"עֲוונות מִתְהַפְּכִים לְזְכֻיּוֹת"...**

וזהו סוד המושג **'מצוה הבאה בעבירה'**, שבפשטות זה סובב על מצוות שאדם עושה על־ידי עבירות, למשל: אדם גונב וגוזל, ואח"כ הוא עושה עם הכסף הזה מצוות, אז הוא חושב שעושה מצוות - עושה צדקה וחסד... אבל על זה כתיב (ישעיה סא, ח) **"שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה"** - אתה לא יוצא בשום מצוה! על כזאת מצוה נאמר (תהלים י, ג) **"וּבֹצֵעַ בֵּרַךְ נִאֵץ ה"**! אתה עושה צדקה וחסד, אתה קונה כל־מיני דברים של צדקה, אתה לוקח כסף גזול ועושה צדקה וחסד, הרי אתה **"וּבֹצֵעַ בֵּרַךְ נִאֵץ ה"**, ה' ישמור... צריך מאד להיזהר, שמה שאדם אוכל וכו', זה לא כסף של גזלה, אתה עושה ברכה על כסף של גזירה, רח"ל; זה בפשטות המושג **'מצוה הבאה בעבירה'**, שאדם עושה עבירה, והוא חושב 'עשיתי מצוה'... הוא גוזל, ואומר "אח"כ אעשה מצוה עם הכסף שגזלתי"... אף־אחד לא מבקש שתעשה כך מצוות! אל תהיה גזלן ואל תעשה עם זה מצוות!

והנה, לפי מה שאנחנו מדברים, שכל העניין של תשובה הוא ענין של **"וְנַהֲפוֹךְ**

הוא" - שאדם זוכה להגיע לכזאת ידיעה מהצדיקים, שכל מה שעבר בחיים, הכל היה רק לקרב אותו להקב"ה, אז זה פירוש חיובי למושג **'מצוה הבאה בעבירה'** - זוהי 'מצוה' שהגיעה לך 'בעבירה'... איך זכית להגיע למצוה? על־ידי העבירה...

וכמובן, לא מדברים שאדם עובר ח"ו איזו עבירה בכוונה, רחמנא ליצלן, מה שאנחנו מדברים זה לא נותן רשות לאדם שיחשוב שזה בסדר לעשות עבירות... **לא ולא! חס וחלילה!** אלא מדברים שאדם רוצה לחזור בתשובה, והנה הס"מ מגיע אליו "מי אתה? מה אתה? נזכרת עכשיו?! תחזור לאיפה שבאת... אף אחד לא צריך אותך"... וזה מחליש את דעת האדם... ועל זה אומרים לבעל־דבר הס"מ: **לֶךְ! אני יודע את הלימוד של "וְנַהֲפוֹךְ הוּא"! אתה אומר לי שאני בעל־עבירה ח"ו? "וְנַהֲפוֹךְ הוּא"! דווקא זה עכשיו מחזיר אותי בתשובה! ולא רק מחזיר 'אותי' בתשובה, אלא אני אחזיר את 'כל העולם כולו' בתשובה! בגלל שקיבלתי שכל ודעת איך לחזור בתשובה, ואני רואה שיש דרך להפוך את הכל - "וְנַהֲפוֹךְ הוּא", אז כבר יש לי דיבור לכל העולם כולו...** מי שיבוא ויגיד לי שהוא שרוי ה"י במקום לא טוב - מתחת לשאול תחתית [אם יש כזה מקום...], אני אגלה לו: **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"!** אתה חושב שאתה במקום מאד שפל, אבל גם שם אפשר להיות קרוב להקב"ה [וכשיחת רבינו הנ"ל], ואני אגלה לך איך באמת יש מושג של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"!**

זה האור הגדול של **פורים**, וזו **פרה אדמה**; אומר רבינו: **'מִפּוּר נַעֲשָׂה פָּרָה'**, שזה ה**"נִשְׁלְמָה פָּרִים שְׂפָתֵינוּ"**, שאנחנו מהפכים עכשיו את **'הַפּוּר'** ל**'פָּרָה'**, ומהי **"פרה"**? כמו שאמרנו בתחילת השיחה: **'טָהֳרָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל'**.

'טומאת מת' היא הטומאה הכי חמורה - שאדם טמא שבעה ימים, ואח"כ לא מספיק טבילת מקוה לבד, הוא צריך לבוא לביהמ"ק, ולקבל הזאת אפר פרה אדומה מן הכהן. והעניין של עשיית 'פרה אדומה' היה "עסק שלם": לוקחים פרה אדומה תמימה - שהיתה אדומה לגמרי, שזה גם מרמז על כל מה שאנחנו מדברים עכשיו, כי **'אדום'** מרמז על חטא, וכמ"ש (ישעיה א, יח) **"אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם יַאְדִּימוּ כַּתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ"**, ולוקחים כזאת פרה - אדומה כולה [שלא תהיינה שערות שחורות], ושורפים אותה, ועושים ממנה אפר, ומזה מטהרים בן־אדם מ'טומאת מת' - הטומאה הכי חמורה!

רבינו אומר, ש'טומאת מת' רומז לעוונות הכי קשים, ה' ישמור. בפשטות, 'טומאת מת' נטמא אדם שנוגע בגוף או נמצא בחלל של 'בר־מינן', רח"ל, אבל ברוחניות, העניין של 'טומאת מת' הוא טומאת הרשעים, שאפילו בחייהם נקראים מתים (ברכות יח.). **אדם שהולך אחר שרירות לבו - הוא כמו מת! הוא אמנם הולך ומסתובב, אבל הוא מת!** והוא גם

מטמא אנשים המתקרבים אליו... **כמה צריכים להיזהר שלא להתקרב לרשעים, כי יש רשעים שאסור לקרב אותם** [כמבואר בליקו"מ ח"א סי' נט], **אלו הערב־רב!**

וזה גם שייך לענייננו, כי **'ערב־רב'** גימטריא **'דעת'**, כי ה'ערב־רב' הם "זֶה לְעֻמַּת זֶה" כנגד הדעת של הצדיקים, ואסור לקרב אותם, וצריכים להיזהר מהם מאד! מי היו ה'ערב־רב' ביציאת מצרים? התבוללות של כל־מיני אומות העולם, ועמלק וכו', שהקב"ה לא רצה לקרב אותם, ומשה רבינו - מרוב אהבתו לגלות לכל העולם אמיתות מציאותו יתברך - מסר נפשו בשבילם, אבל לבסוף הם עשו את העגל... והם "זֶה לְעֻמַּת זֶה" נגד דעת של הצדיק - ועל־כן **'ערב־רב'** גימטריא **'דעת'**, שזו קליפה קשה מאד...

והצדיקים מגלים לנו איך בתוך הירידה העמוקה שלך שירדת אליה - שזוהי 'טומאת מת' רח"ל, או שבלי ידיעה התקרבת למישהו שהוא קשור לקליפות כאלו טמאות - שלצערנו יש הרבה כאלה... הוא נמצא בשאול תחתית, אבל משעמם לו להיות בגיהנום לבד... הוא צריך קצת 'חברה'... למה יהיה לבד? צריך לסחוב עוד אנשים... יש פתגם עממי, שאדם שהוא בעת צרה, הוא רוצה 'חברה', שהוא לא יהיה לבד... וצריך להיזהר מזה מאד, ולהתרחק מאנשים כאלו, שלא ייתפס ח"ו ברשתם הטמאה!

אבל מה התיקון? התיקון שאדם מתחיל להבין: **'עכשיו אני מהפך את הכל אל הקדושה! אני בורח מאנשים כאלו! ואם הייתי באיזה מקום שפל ונמוך מאד, עכשיו אני מבין שזה היה רק כדי לקרב אותי, דווקא כשראיתי את הטומאה, הבנתי מהי "טומאת מת", הרגשתי את הטומאה הזאת, זה מה שקרב אותי להקב"ה!'**... הוא כבר הגיע לכזאת השפלה, לכזה מקום שכבר אי־אפשר לרדת יותר... וזה כבר 'יוצא מהאף'! אז אם אדם יתפתה ח"ו להיצר־הרע המייאש אותו שהוא כבר לא שווה לכלום - הוא באמת בסכנה גדולה... משא"כ אם הוא יקיים **'וְנַהֲפוֹךְ הוּא'** - שיהפוך את זה, יהפוך את ה'טומאת מת' לטהרה, אזי מ**'הַפֶּר'** נעשה **'פָּרָה'** - מכאן אתה תזכה לפרה, דווקא אחר פורים!

זהו המובן ב**'פּוּר הָמָן נֶהְפַּךְ לְפוּרֵנוּ'**; **'פור המן'** זוהי טומאתו הגדולה של המן, שהוא חושב עצמו 'על הגובה', ויכול לעשות מה שהוא רוצה, וזו הקליפה! זה עמלק! זה ערב־רב - הקליפות הכי קשות! הוא חשב שיש לו 'פור', ואומר רבינו: מ**'הַפֶּר'** נעשה **'פָּרָה'**, שעכשיו אנחנו לוקחים ה**"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**, ומקיימים "וּנְשַׁלְּמָה **פָרִים** שְׂפָתֵינוּ" - אנחנו מכניסים את עצמנו ב'עבודת השפתיים', שנזכה ל**'עֲשִׂיָּה'** בשפתיים, ואנחנו מקבלים **נ'פ'ש'** חדשה - נשמה חדשה...

ואומר רבינו, שמזה נעשה פסח; מה זה **'פסח'**? אומר רבינו (ומובא בדברי האריז"ל): **'פה־סח'**. ורבינו מכניס את זה בתוך הפסוק: **"שְׂפָתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר"** - **'שְׂפָתוֹתָיו'** זה ענין ה'שפתיים' כנ"ל, שזה תורה, תפילה, צדקה וחסד, ואומר רבינו: זה **'פה־סח'**, שזהו כל הסוד של **'פסח'** - שבו יצאו ממצרים, כי כשעם ישראל יצאו ממצרים, וזכו לחירות עולם, זה היה על־ידי **'פה־סח'**, שבא משה רבינו וגילה להם איך יוצאים מן הגלות, והוא התחיל להוציא אותם מהקטנוּת־המוחין, מהגלות של הדעת, כי במצרים ה'**דעת**' היתה בגלות - שזה היה עם ה'**ערב־רב**', ומשה רבינו בא: "וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", הוא מכניס בהם **דעת**! ואיך אתה יודע שקיבלת 'דעת'? אדם יגיד: 'אני שמעתי... והבנתי'... **לא ולא! אם התחלת להשתמש עם הדיבור שלך - 'פה־סח', שהתחלת לשוח דיבורי תורה, התחלת לשוח דיבורי תפילה, דיבורי צדקה וחסד, הבית שלך מתהפך לאט לאט למקום של גן־עדן, יש דיבורים טובים בתוך הבית - במקום כל הקללות, זלזולים והשפלות שהיו עד עכשיו, זה הסימן שקיבלת דעת!**

זהו **"שְׂפָתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים"** - השפתיים שלך אדומות כמו **'שושנים'**? ו**'שושנה זו אסתר'**, היינו שהפכת את כל ה**'הסתרה'** להגילוי הכי גדול! וכמו שאומר רבינו (ליקו"מ ח"א סי' נו), שבמקום שישנה ההסתרה הכי גדולה - שם יש את הקדושה הכי גבוהה, שזו כל העבודה של פורים - הסוד של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"**.

ממשיך רבינו: **"נֹטְפוֹת מוֹר עֹבֵר"** - זהו מרדכי הצדיק ['מרדכי' ע"ש 'מירא דכיא' (חולין קלט:)], **'מוֹר'** לשון **מרירות**, היינו שאדם מרגיש כל־מיני מרירות בחיים שלו, והוא אומר: '**עברתי** הרבה **מרירות** בחיים שלי', ויש לו טעם מר בפיו [ההפך מזה מוצאים בליל פסח, שגומרים את אכילות הסדר עם האפיקומן, למה? כדי שיישאר טעם האפיקומן בפה - כמה שיכולים, במשך כל הלילה, וכן ברוחניות - שיישאר הטעם הקדוש של האפיקומן, ואז לא אוכלים את המרור, כי מרור אכלנו כבר לפני־כן... אלא רק את האפיקומן, כדי שיישאר טעם מצה בפיו, והוא טעם קדוש], ומרדכי הצדיק מלמד אותנו שזה **"מוֹר - עֹבֵר"**, **המרירות** שיש לך, זה **יעבור**! זה עובר, לאט לאט, אל תדאג! הרגשת מרירות גדולה בחיים שלך, אבל זה **"מוֹר - עֹבֵר"**!

כי הצדיק מלמד לאדם איך יזכה להמתיק את המרירות, וכמו שמשה רבינו עשה אחר קריעת ים סוף, שהגיעו למרה, ואומר הפסוק: **"וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם"**, ופירשו צדיקים (מוהרא"ש היה תמיד מזכיר את זה): **'כִּי מָרִים הֵם'** היינו **'הם בעצמם'** היו מרורים, כי אדם שיש לו טעם מר בפיו, אפילו אם יאכל כל־מיני מעדני־מלכים - הוא ירגיש מרירות... יש לו טעם מר בפה שלו!

והדבר הראשון שצריך לעשות - לנקות את הפה שלו, ואז ירגיש את כל הטעמים הנפלאים...

וזה מה שקרה לעם ישראל ב'מרה' - שהיו מרים, ומה משה רבינו עשה? "**וַיּוֹרֵהוּ ה' עֵץ**" - הוא לקח עץ, "**וַיַּשְׁלֵךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם**" - נעשה מתוק... זה מה שהצדיקים עושים לנו!

ואיתא במכילתא, שהעץ הזה שמשה רבינו השליך אל המים היה **עץ ערבה**, ו'**ערבה דומה לשפתיים**', והן מרות מאד [אם מבשלים ערבות, זה מר מאד], והלימוד בכל זה, שצריכים לקחת את המרירות, ולזרוק את זה בתוך המים, איך? על־ידי השפתיים! השפתיים מלמדים אותך: עכשיו תקיים "**עקימת שפתיים**" - תכניס עצמך בלימוד התורה, בתפילה, בדיבורי צדקה - שלום ואהבה בבית, ואזי: "**וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם**" - הכל יומתק!

זהו: "**נִטְפוֹת מוֹר - עֹבֵר**"; הצדיק מגלה לנו שהמרירות תעבור!

וזהו הסיום התורה הזאת של רבינו - תורה ע"ד, שרבינו אמר: '**בְּתְחִלָּה הָיוּ כָּל הַהַתְחָלוֹת מְפֻסָּח**' - עם ישראל התחילו מפסח, הקב"ה הוציא אותם ממצרים, היו ממש ב'כּוּר הַבַּרְזֶל', שרויים במ"ט שערי טומאה, וכמעט נשקעו בשער החמישים של הטומאה ח"ו, וברגע האחרון יצאו ממצרים, משה רבינו מסר נפשו בשליחות הקב"ה, והוציא אותנו, ואז התחיל הכל... ולכן בתחילה היו כל ההתחלות מפסח.

'**וְעַכְשָׁו... כָּל הַהַתְחָלוֹת מְפוּרִים**', למה? כי בפורים מתגלה הלימוד של "**וְנַהֲפוֹךְ הוּא**" - בפורים מתגלה לנו, שמה שהיינו במצרים, היינו כל מה שעבר עלינו, וכל החיים שלנו, הכל היה כדי לקרב אותנו להקב"ה! וזו כבר התחלה אחרת לגמרי...

ועל־כן אומרים חכמינו הקדושים על הפסוק (אסתר ט, כח) "**וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם**" - '**כָּל הַמּוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטֵלִים וִימֵי הַפּוּרִים לֹא יִהְיוּ נִבְטָלִין לְעוֹלָם**' (שוחר טוב משלי ט); למה? כי פורים מגלה לנו איך שכל מה שעבר עלינו - היה לטובתנו, וכדי לקרב אותנו להקב"ה!

זו '**התחלה חדשה**', וזה מביא אותנו ל'**פסח**' - שאנחנו מגיעים לפסח, ומבינים שכל מה שעבר עלינו כ"כ הרבה שנים במצרים - שהיו 400 שנה בגלות [מאה תשעים שנה קושי השעבוד, ועוד רד"ו שנים], הכל היה רק לקרב אותנו להקב"ה!

ועל־כן אמר רבינו: '**וְעַכְשָׁו**'... ולא סיים, למה? רבינו נותן את זה **לנו**! יש דברים שאי־אפשר להסביר לבן־אדם ולהגיד לו בפירוש: 'עכשיו כך וכך', אלא: '**וְעַכְשָׁו**'... - 'כל חד כפום דמשער בליביה'! "מעכשיו אני מתחיל להתקרב להקב"ה! קיבלתי אפר פרה אדומה, ואני הופך את הכל אל הקדושה!".

כי גם פרה אדומה זה הסוד של "**וְנַהֲפוֹךְ הוּא**", וכמו שנגיד בעזרת השם יתברך בפיוטים לשבת פרה: "**לְטַהֵר טְמֵאִים, לְטַמֵּא טְהוֹרִים, בְּאֹמֶר קָדוֹשׁ**"; ופה מונח כל הסוד של "**וְנַהֲפוֹךְ הוּא**": '**לטהר טמאים**' זה כל העבודה שלנו, שהנה אדם מרגיש שהוא טמא ורחוק מאד, ואיך זוכה להיטהר? ע"י '**בְּאֹמֶר קָדוֹשׁ**'. אבל מה זה '**לטמא טהורים**'? הסוד הוא שאדם מגיע לכזאת השגה בדיוק כמו '**עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי**', שהוא מגיע לכזה מושג גדול, שכל הטומאה היתה כדי 'לטהר'! '**לְטַהֵר טְמֵאִים, לְטַמֵּא טְהוֹרִים**' - הכל הוא '**בְּאֹמֶר קָדוֹשׁ**' - שיש לו לאדם את ה'אמירה' שלו, זה 'קדוש'! שהכל מתהפך לגמרי, הכל זה אחדות אחת! הוא יודע: **הייתי צריך ללכת דרך הטומאה הזאת כדי שאגיע לטהרה הזאת!** ואז הכל נתהפך, והתגלה שהטומאה הזאת עזרה לו להגיע ל'טהרה'!

אלו הם הימים הקדושים האלה!

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה לקבל את השבת־קודש הזאת - פרשת פרה, שמובא מצדיקים שהוא זמן מיוחד דווקא לבוא לצדיקים, למה? עפ"י כל האמור זה מובן מאד, כי צריכים להגיע ל"**וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**" - לגלות לנו את כל הסוד הזה, שכל מה שעובר עלינו - זה הפוך, "**וְנַהֲפוֹךְ הוּא**"! ואמנם זה בפורים, אבל עכשיו זו '**טהרתן של ישראל**' - עכשיו אומרים מזים עליך את הפרה אדומה, ואתה טהור! יצאת מפורים, ועכשיו התחלת ללמוד תורה, לעסוק בתפילה, ולשפר את השלום־בית שלך, עכשיו אתה טהור!

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה באמת לטהרה וקדושה עליונה - "**וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ**", ונזכה להיות טהורים לקבל בעזרת השם בקרוב את פני משיח צדקנו, ונעשה את קרבן פסח בירושלים, ותהא הגאולה השלימה!

breslev.shely@gmail.com